Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2901

Vragen van de leden **Jadnanansing** en **Marcouch** (beiden PvdA) aan de Ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *allochtone studenten die volgens de stagemonitor minder stagevergoeding krijgen en vaker moeten solliciteren voor ze een stageplek vinden* (ingezonden 22 mei 2015).

Antwoord van Minister **Bussemaker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap), mede namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 15 juli 2015). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 2572

Vraag 1
Is het waar dat de cijfers uit de Nationale Stagemonitor aantonen dat allochtone studenten minder stagevergoeding krijgen, vaker moeten solliciteren voordat ze een stageplek vinden en ook vaker een lager eindcijfer krijgen?[1]

Antwoord 1
Volgens deze stagemonitor moeten studenten van wie een of beide ouders in het buitenland geboren zijn gemiddeld meer sollicitatiebrieven versturen om een stageplek te vinden dan studenten waarvan beide ouders in Nederland geboren zijn. Daarnaast geeft de monitor aan dat de eerste groep studenten een lagere stagevergoeding krijgt dan de tweede groep. Er wordt in de monitor geen uitspraak gedaan over de hoogte van het eindcijfer van de stage. Of de Stagemonitor met deze constateringen aantoont dat er systematische verschillen zijn tussen groepen en hoe groot deze verschillen zijn, is voor mij niet vast te stellen. Bij deze stagemonitor ontbreekt informatie over de samenstelling en representativiteit van de steekproef van deelnemers. Ook geeft deze publicatie onvoldoende inzicht in welke andere factoren dan etniciteit van invloed zijn, zoals studierichting, beheersing van de Nederlandse taal, en het aanbod aan stageplaatsen ten opzichte van het aantal zoekende studenten per vakgebied.

[1] Nationale Stagemonitor 2015 van StudentenBureau.

ah-tk-20142015-2901
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2015

Wel blijkt uit het Jaarrapport Integratie uit 2013 van het Sociaal Cultureel Planbureau[2] dat migrantenjongeren meer moeite ervaren om een stageplek te vinden. Om meer inzicht te krijgen in de feitelijke inspanning van (migranten)jongeren, zijn in het schoolverlatersonderzoek van ROA dit jaar vragen opgenomen over hoe vaak (migranten) jongeren hebben moeten solliciteren naar een stage. Dit onderzoek komt in juli uit.

Vraag 2
Deelt u de mening van de directeur van de stagebemiddelingsorganisatie StudentenBureau dat dit betekent dat allochtone studenten worden gediscrimineerd tijdens hun stage? Zo nee, waarom niet?[3]

Antwoord 2
Op basis van deze monitor kan ik niet vast stellen of allochtone studenten worden gediscrimineerd bij stages. Wat ik herken in het genoemde onderzoek, is het beeld dat het voor allochtone studenten moeilijker kan zijn om een stageplek of werk te vinden. Dat beeld is ook naar voren gekomen uit het hierboven genoemde Jaarrapport Integratie uit 2013 dat in het teken stond van participatie van migranten op de arbeidsmarkt. Veel werkgevers hebben goede bedoelingen en willen selecteren op de kwaliteit van sollicitanten. Toch zijn er ook onbewuste uitsluitingsmechanismen. Het lijkt aannemelijk dat negatieve beeldvorming en discriminatie ook een rol spelen bij het vinden van een stage. Het signaal dat hier van uitgaat vind ik zorgelijk. Ik hecht er waarde aan dat alle studenten een stage kunnen lopen en na hun studie een baan vinden. Stage is vaak een vereiste in de opleiding en belangrijk voor de stap naar de arbeidsmarkt.

Vraag 3
Deelt u de mening dat deze problematiek niet valt op te lossen door eenzijdig van de betrokken allochtone jongeren te verlangen dat zij zich maar invechten? Zo ja, wat is de oplossing dan wel? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3
Dit is een complex maatschappelijk probleem, waarin diverse stakeholders zoals onderwijsinstellingen, werkgevers en jongeren een rol hebben. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid van de verschillende stakeholders en het vraagt om gecombineerde activiteiten om tot oplossingen te komen. Het is belangrijk dat jongeren adequaat leren reageren op mogelijke negatieve beeldvorming en dat hun zoekgedrag naar een stage of baan effectiever wordt, zoals beschreven in het Programma Ambassadeur Aanpak Jeugdwerkloosheid (maart 2014).
Dat laat onverlet dat het voorkomen en bestrijden van arbeidsdiscriminatie primair een verantwoordelijkheid is van werkgevers en werknemers. De taak van de overheid is om voorwaarden te scheppen om discriminatie te voorkomen en tegen te gaan. Zo wordt hard gewerkt aan het uitvoeren van het Actieplan Arbeidsmarktdiscriminatie dat discriminatie op de arbeidsmarkt middels 42 actiepunten bestrijdt.
Om de arbeidsmarktpositie van allochtone jongeren te verbeteren werkt het kabinet de komende jaren samen met (vooralsnog) vijf steden (Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Leeuwarden, Zaanstad) waarbij ook onderwijsinstellingen zijn betrokken. We kiezen voor een zogenoemde «buurtgerichte aanpak», aangezien veel migrantenjongeren in buurten wonen met een lage sociaaleconomische status en deze sociale omgeving ook een oorzaak is van hun mindere arbeidsmarktpositie. Samen met onderwijsinstellingen waar veel van deze jongeren naar school gaan, zetten we in op een betere voorbereiding van jongeren op de arbeidsmarkt. De buurtgerichte aanpak is een van de speerpunten van de Aanpak Jeugdwerkloosheid, waarover uw Kamer op 31 maart is geïnformeerd[4].

---

[2] Sociaal en Cultureel Planbureau (2014) Jaarrapport Integratie 2013. Participatie van migranten op de Arbeidsmarkt.
[3] «Stage vinden grotere opgave voor allochtoon» in Metro, 21 mei 2015
[4] Kamerstuk 29 544, nr. 438

Vraag 4
Nemen de betrokken hoger onderwijsinstellingen en werkgeversorganisaties deze problematiek voldoende serieus? Zo ja, waar blijkt dat uit?

Antwoord 4
Mijn beeld is dat de betrokken hoger onderwijsinstellingen dit probleem serieus nemen. Met name instellingen in de Randstad, die de afgelopen jaren het aantal allochtone studenten in hun instelling hebben zien groeien, zetten zich in om het studiesucces van deze studenten en de sociale en academische binding te verbeteren. Er lopen daartoe verschillende programma's in samenwerking met werkgevers, studentenorganisaties en expertisecentra op het gebied van diversiteit (onder meer ECHO, UAF, Stichting Giving Back). Er lopen activiteiten gericht op mentoring, competentieworkshops, ondernemerschap, summerschools en ouderbetrokkenheid.
De Vrije Universiteit (VU), de Erasmus Universiteit (EUR) en Universiteit Leiden (UL) zetten in op beleid om vanuit een inclusieve aanpak de doorstroom naar de arbeidsmarkt voor alle studenten te verbeteren. De VU benadrukt daarin het meest specifiek een gerichte focus op niet-westerse allochtone studenten. Het uitgangspunt is dat arbeidsintegratie gebaat is bij activiteiten gericht op zowel sociale integratie als «empowerment». Arbeidsintegratie is het belangrijkste thema in de door deze universiteiten opgezette taskforce «Future for Diversity». Het is de bedoeling om gezamenlijk een longitudinale database te ontwikkelen en daarmee interventies te ontwikkelen en te implementeren, gericht op effectieve arbeidsintegratie.
Werkgevers zijn via VNO-NCW vertegenwoordigd in de Commissie Bemiddeling Arbeidspotentieel Migrantenjongeren, waar de kloof in werkgelegenheid tussen autochtone studenten en studenten met een migrantenachtergrond een belangrijk punt van aandacht is. Ook zijn er organisaties die zich inzetten voor studiesucces en aansluiting op de arbeidsmarkt van studenten met een migrantenachtergrond. Zo reikt ECHO jaarlijks de ECHO Awards uit (ondersteund door het Ministerie van OCW) aan excellente allochtone studenten in het mbo, hbo en wo. ECHO brengt deze studenten in contact met grote bedrijven zoals Shell, KPMG en Google.

Vraag 5
Wat kunnen de onderwijsinstellingen en werkgeversorganisaties doen als zij deze problematiek bij stages signaleren? Doen zij dan ook wat zij kunnen doen?

Antwoord 5
Zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 6
Welke consequenties kunnen onderwijsinstellingen in het hoger onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs verbinden aan de manier waarop deze problematiek in beide sectoren speelt?

Antwoord 6
Zie het antwoord op vraag 4.